

From last week

1. Talmud, Makkot 23b

- א"ר אלעזר: בג' מקומות הופיע רוח הקודש: בבית דינו של שם, ובבית דינו של שמואל הרמתי, ובבית דינו של שלמה.
- בבית דינו של שם דכתיב "ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני" - מנא ידע? דלמא כי היכי דאזל איהו לגבה אזל נמי אינש אחרינא [לגבה]! יצאת בת קול ואמרה "ממני יצאו כבושים."
  - בבית דינו של שמואל דכתיב "הנני ענו בי נגד ד'... ויאמר עד ד' ועד משיחו כי לא מצאתם בידי מאומה, ויאמר עד." "ויאמר?" "ויאמר!" מיבעי ליה! יצאת בת קול ואמרה "אני עד בדבר זה."
  - בבית דינו של שלמה דכתיב "ויען המלך ויאמר תנו לה את הילד החי והמת לא תמיתוהו, היא אמו." מנא ידע? דלמא איערומא מיערמא! יצאת בת קול ואמרה, "היא אמו." אמר רבא: ממאי? דלמא...! אלא גמרא.

Rabbi Elazar said: Divine inspiration was manifest thrice: Shem's court, Shemuel haRamati's court, and Shlomo's court:

- In Shem's court, as it says, "And Yehudah recognized and said, 'She is righteous, it's from me.'" How did he know? Perhaps, just as he went to her, so another went [to her]! A small voice emerged, saying, "From Me secrets emerged."
- In Shemuel's court, as it says, "Here I am, answer me before Gd... And he said, 'Gd is witness, and His anointed one is witness, that you have found nothing in my hand.' And he said, 'Witness.'" "And he said"?! It should say, "And they said"! A small voice emerged and said, "I am witness to this."
- In Shlomo's court, as it says, "And the king declared: Give her the live child, and do not kill him." How did he know? Perhaps she was being cunning! A small voice emerged and said, "She is his mother."

Rava said: How do we know this? Perhaps... Rather: It is a tradition.

12:6-15 Shemuel's call for loyalty to Gd

2. Abarbanel to Shemuel I 12:6

כי לא היתה בריאתם טבעית כשאר בני אדם כי אם רצונית אלקית כדי לעשות ע"י נסים ונפלאות...

For they were not created naturally, like others, but by Divine Will, to perform miracles and wonders...

3. Malbim to Shemuel I 12:6

הודיע להם כי הקול הזה שאמר עד, הוא קול ד'... הוא אשר הופיע עתה וקרא 'עד', וענתה בי צדקתי כצדקת השופטים משה ואהרן:

He told them that this voice said "Witness", the voice of Gd... This is what appeared now and said "Witness", and my righteousness speaks for me like the righteousness of the judges, Moshe and Aharon.

4. Abarbanel to Shemuel I 12:6

שאחרי ששמואל הוכיח את ישראל על מאסם הנהגתו, ראה להוכיחם על מאסם הנהגת הקל ית'... וקודם התוכחה ראה להקדים הקדמה א' יצטרך אליה, והיא אמרו ד' אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה... היה אשר העלה את אבותיכם מארץ מצרים, כי לא יצאו בכחם ובגבורתם כי אם בנס אלקי: After Shemuel rebuked Israel for rejecting his leadership, he rebuked them for rejecting Divine leadership... And before the rebuke he introduced a necessary preface, saying, "Hashem, who created Moshe and Aharon and who brought up... He is the one who brought your ancestors up from Egypt, for they did not leave by their own strength and might, but by Divine miracle."

5. Malbim to Shemuel I 12:8

ותפס כאשר בא יעקב מצרים, כי נבדלה צרת מצרים שאח"כ, שגלות מצרים לא היה מסבת חטא קדום רק כדי להיטיבם באחריתם ולהביאם אל המקום הזה

He chose "when Yaakov came to Egypt" because Egypt's trouble was different from later troubles, for the Egyptian exile was not a result of prior sin, but only to benefit them in the end and to bring them here.

6. Midrash Tehillim 90:4

כל הנביאים שהיו מתנבאים לא היו יודעין מה היו מתנבאין, אלא משה וישעיה הם היו יודעין, משה אמר "יערף כמטר לקחי" (דברים לב ב)... שמואל רבן של נביאים היה מתנבא ולא היה יודע...

All of the prophets did not know what they were prophesying, other than Moshe and Yeshayah who knew. Moshe said, "My message... (Devarim 32:2)".... Shemuel, master of prophets, prophesied and did not know...

7. Shoftim 6:34, 13:25, 11:29

וְרוּחַ ד' לְבָשָׁה אֶת גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיִּזְעַק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו:
וַתְּהִי עַל יַפְתָּח רוּחַ ד' וַיַּעֲבֵר אֶת הַגִּלְעָד וְאֶת מְנַשֶּׁה...
וַתִּתְּקַל רוּחַ ד' לְפַעְמוֹ בְּמַחְנֵה דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֲשֶׁתָּאֵל:

8. Ralbag to Shemuel I 12:6

לבאר להם שמרוב חסדי ד' יתברך היה שהושיע את ישראל מאויביהם, פעם על יד הבלתי שלמים מאד אף על פי שלא היו ראויים לזה מצד עצמם כמו הענין בירובעל ויפתח, כי ירובעל היה עובד ע"א כשקרא ד' אליו להושיע את ישראל, ויפתח גם כן לא ראינו לו מעלה כי אם בגבורה. ופעם הושיעם על יד השלמים מאד כמו הענין בבדן ושמואל, וזה כי בדן שהוא שמשון מצאנו לו מהשלמות שכבר עשה הש"י מופת על ידו, וכאשר קרא אל ד' ענהו, וזה הורה על שלמותו והיותו באופן מה במדרגת הנביאים, כי המופתים לא יעשה הש"י רק על יד הראוי...

To explain to them that as a result of Gd's great generosity, He rescued Israel from their enemies – sometimes via those who were very imperfect even though they did not deserve it themselves, as with Yerubaal and Yiftach, for Yerubaal worshipped idols until Gd called him to rescue Israel, and in Yiftach we have not seen a great level other than might. And sometimes he rescued them via the very complete, as with Bedan and Shemuel, for Bedan – Shimshon – we find in him completeness, for Hashem performed miracles via him, and when he called Gd answered him, demonstrating his complete nature and level associated with prophecy, for Gd does not perform wonders other than via the worthy...

9. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra edition of Shoftim, pg. קלו

עקר הלקח שספר שופטים מבקש לשנן לבאי עולם הוא כי יש מנהיג לבירה זו ושום דבר אינו מתרחש בלעדי ד'. כאשר ישראל נמסרים ביד אויב הרי זה משום שעשו את הרע בעיני ד', וכאשר הם נושעים מידי שושיהם וצורריהם, הרי זה משום שקצרה נפשו בעמל ישראל כי זעקו אליו. שונים הם האנשים המושיעים את ישראל אף על פי שכולם בשם 'שופטים' יקראו. הצד השווה בכלם כי ד' הקים אותם ורוחו היתה עליהם...

The essential message which the book of Shoftim seeks to repeat/sharpen for all who enter this world is that there is a Director of this building, and nothing happens without Gd. When Israel are given into the hand of the enemy, it is because they have done that which is evil in Gd's eyes, and when they are rescued from their raiders and foes it is because Gd has tired of the struggles of Israel for they have cried out to Him. The rescuers of Israel are varied, even though all of them are called "Shoftim". The common denominator for all of them is that Gd established them, and His spirit was upon them...

10. Abarbanel to Shemuel I 12:10

ואפשר לומר עוד שזכר מהשופטים אחד נביא ממדרגה שפלה כירובעל גדעון, ואחד נפעם השכל כשמשון, ואחד משכיל ונבון כיפתח ולא נביא, ואחד נביא מובהק כשמואל, וזכר אם כן כל מיני השופטים, נביא קטן גדעון, נביא גדול שמואל, שופט משכיל יפתח, שופט סכל שמשון, וזה להודיע שאין מעצור לד' להושיע ברב או במעט...

It is also possible that he mentioned from the judges one who was a prophet on a low level, like Yerubaal/Gidon, and one of weak intellect like Shimshon, and one who was insightful and wise like Yiftach, who was not a prophet, and one who was a brilliant prophet like Shemuel. And so he mentioned all kinds of judges – a small prophet Gidon, a great prophet Shemuel, an insightful judge Yiftach, a foolish judge Shimshon. This informs us that nothing prevents Gd from rescuing via great or small...

11. Abarbanel to Shemuel I 12:10

וזכר ירובעל שהוא גדעון ראשונה, לפי שנעשו על ידו נסים הרבה וזכה לנבואות רבות, ואחריו זכר בדן שהוא שמשון... לפי שגם על ידו נעשו נסים וקרא אל ד' ויענהו, והוא זכה למדרגה ממדרגות הנבואה, ואחריו זכר יפתח שלא נעשו על ידו נסים ולא זכה לנבואה, אבל היה גבור חיל. ומזה הצד זכר שמשון קודם ליפתח, לא בקדימה זמנית כי אם לפי שקדם אליו במעלת הנסים והקורבה לקל ית'. ואחריהם כלם זכר שמואל את עצמו כי עם היותו גדול שבכל השופטים, להיות שמואל הוא הכותב רצה להקטין עצמו ונזכר באחרונה וגם להיותו אחרון בזמן.

It mentioned Yerubaal/Gidon first, because many miracles were performed with him and he merited many prophecies. And then Bedan/Shimshon... because via him as well many miracles were performed, and he called to Gd and Gd answered him, and he merited levels of prophecy. And then Yiftach, with whom no miracles were performed and who did not merit prophecy, but who was mighty. And so it mentioned Shimshon before Yiftach – not chronologically, but because he was higher in miracles and closeness to Gd. And after all of them it mentioned Shemuel himself; even though he was the greatest judge, since he wrote it he wished to minimize himself... And he was chronologically last.

12. Malbim to Shemuel I 12:9

פעמים מכר אותם בהחלט ביד אויביהם עד ששלטו האויבים עליהם, וזה היה ביד סיסרא וביד פלשתים בימי שמשון, שהיו ישראל תחת ידם. ופעמים רק לחמו במ ועדן לא שלטו עליהם, וזה היו פלשתים בימי שמואל שעלו על ישראל למלחמה, ומלך מואב בימי יפתח, שאז עברו בני עמון (שהיו מתאחדים עם מואב) את הירדן להלחם במ.

13. Talmud, Rosh HaShanah 25a-b

ואומר "ויאמר שמואל אל העם ד' אשר עשה את משה ואת אהרן (שמואל א' יב:ו)", ואומר "וישלח ד' את ירבעל ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל (שמואל א' יב:יא)"... שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך ירובעל בדורו כמשה בדורו, בדן בדורו כאהרן בדורו, יפתח בדורו כשמואל בדורו, ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור הרי הוא כאביר שבאבירים...

And Shemuel I 12:6 says, "And Shemuel told the nation: G-d, who established Moshe and Aharon", and Shemuel I 12:11 says, "And G-d sent Yerubaal [Gidon], Bedan [Shimshon] and Yiftach and Shemuel"... The text weighed the three global lightweights with the three global heavyweights in order to teach you that Yerubaal in his generation is like Moshe in his generation, Bedan in his generation is like Aharon in his generation, Yiftach in his generation is like Shemuel in his generation. This teaches you that even the lightest of the light, if appointed as a communal leader, is like the mightiest of the mighty...

14. Midrash, Bereishit Rabbah 30:9

בדורותיו - רבי יהודה ורבי נחמיה:

- רבי יהודה אמר בדורותיו היה צדיק, הא אלו היה בדורו של משה או בדורו של שמואל לא היה צדיק...
- רבי נחמיה אמר ומה אם בדורותיו היה צדיק, אלו היה בדורו של משה או בדורו של שמואל על אחת כמה וכמה!

"In his generations" - Rabbi Yehudah and Rabbi Nechemiah [debated]:

- Rabbi Yehudah said: In his generations he was righteous – but were he in the generation of Moshe or the generation of Samuel, he would not have been righteous...
- Rabbi Nechemiah said: If in his generations he was righteous, then had he been in the generation of Moshe or the generation of Samuel, how much more so!

15. Abarbanel to Shemuel I 12:12

שהאנשים מטבעם יוסיפו לחטוא אבל בבוא עליהם צרה וצוקה ישוּבו ובקשו את ד'... וישראל לא היו כן כי עם היות שראוי שאחרי ששאלו מלך מיד בא נחש מלך בני עמון עליהם (והיה זה להם עונש בקשתם) הנה הם לא חזרו בתשובה ולא נתחרטו מכל אשר שאלו...

16. Malbim to Shemuel I 12:14

אז יהיה ד' מלככם ההולך לפניכם להלחם לכם ולהושיע אתכם, והוא אחריו כשר צבאו ההולך בפקודתו, והוא יהיה אמצעי בין ד' וביניכם:

17. Talmud, Yevamot 63b

גזרו [חברי] על ג' מפני ג': גזרו על הבשר [איסור שחיטה] מפני המתנות [שגזלו מתנות כהונה], גזרו על המרחצאות מפני הטבילה, קא מחטטי שכבי מפני ששמחים ביום אידם שנאמר "והיתה יד ד' בכם ובאבותיכם", אמר רבה בר שמואל זו חטוטי שכבי, דאמר מר: בעון חיים מתים מתחטטין...